

VAN İLİNİN JEOLOJİK MİRAS ALANLARI VE BU ALANLARIN YASAL DURUMLARI

Muhammet Necati Aytekin^a, Türker Yakupoğlu^b, Sefer Örçen^b

^a Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü,
Atatürk Kültür Merkezi İdari Bina 2.Kat, 65100 Van

^b Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi,
Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 65080 VAN
(turkeryakupoglu@hotmail.com)

ÖZ

Van ilinde; ülkemizde ve hatta Dünya’da ender rastlanan, korunarak gelecek nesillere aktarılması gereken jeolojik oluşumlar bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında Van ilinin jeolojik miras alanlarının envanteri çıkarılmış ve yasal durumları araştırılmıştır. Böylece Türkiye Jeolojik Miras Alanlarının sayısı ve çeşitliliğine katkıda bulunulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda yapılan arazi çalışmalarında, Van ili sınırları içerisindeki jeolojik alanlardan yaya veya araçla ziyaret edilebilir mesafede olan Van Gölü, Erçek Gölü, Gedikbulak Köyü Timar Mevkiindeki sütun bazaltlar, Muradiye Şelalesi, Edremit İlçesi Çiçekli Beldesi Andaç Köyü’ndeki sismitler, Edremit Travertenleri, Başkale İlçesi Dereiçi Köyü’ndeki travertenler, Başkale İlçesi Yavuzlar Köyü’ndeki peribacaları ele alınmıştır. Başkale İlçesi’ndeki peribacaları ile Muradiye Şelalesi’nin 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma kanunu kapsamında korunması gerekli Doğal Sit Alanı olarak, Erçek Gölü 3958 Sayılı Kanunla uygun bulunan özellikle “Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme (Ramsar Sözleşmesi)” kapsamında Sulak Alan Koruma Sahası olarak tescilli yapılmış olup, belirlenen diğer alanların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Van Tabiat Varlıklarını Koruma komisyonu tarafından doğal sit alanı olarak tescil edilerek koruma altına alınmaları gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Van, Jeolojik Miras, 2863 sayılı kanun, 3958 sayılı kanun, Ramsar sözleşmesi

GEOLOGICAL HERITAGES OF VAN AND THEIR LEGAL STATUS

Muhammet Necati Aytekin^a, Türker Yakupoğlu^b, Sefer Örcen^b

^a Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü,
Atatürk Kültür Merkezi İdari Bina 2.Kat, 65100 Van

^b Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi,
Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 65080 VAN
(turkeryakupoglu@hotmail.com)

ABSTRACT

In Van province, there are geological formations that are rare in our country and even in the world. These must be protected and transferred to next generations. In this study, geological heritage inventory of Van was taken out and the legal status of geological heritages were investigated. By this way, to contribute number and variety of geological heritages of Turkey was aimed. For this purpose, field works were done and, Lake Van, Lake Erçek, Columnar Basalts in Timar around Gedikbulak Village, Muradiye Waterfall, Seismites in Çiçekli Town of Edremit County, Edremit Travertine, Travertines in Dereiçi Village of Başkale County, Fairy Chimneys in Yavuzlar Village of Başkale County were determined as the suitable geological heritage locations that can be visited on foot or by car. Fairy Chimneys in Başkale County and Muradiye Waterfall were inscribed as “natural preservation sites” by law on the protection of cultural and natural heritage (Law No:2863) and Lake Erçek was inscribed as “wetland conservation area” by The Convention on Wetlands of International Importance, especially as Waterfowl Habitat (Ramsar Convention) and law no: 3958. Other geological heritages in Van should be inscribed as “natural preservation sites” by the Van Natural Heritages Preservation Commission of Ministry of Environment and City Planning of Turkey.

Keywords: Van, Geological Heritage, Law No:2863, Law No:3958, Ramsar Convention.